

Ορισμοί

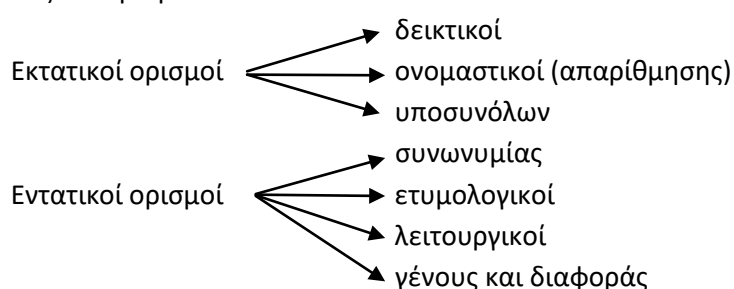
εντατική σημασία / intension («βάθος») – εκτατική σημασία / extension («πλάτος»)

εντατικός ορισμός: $\{x / x = \text{ακέραιος και } 0 < x < 6\} = \{1, 2, 3, 4, 5\}$: εκτατικός ορισμός

τίγρη (η) {τίγρ-εις, -εων} (κοινό όν. και για το αρσ. και το θηλ. ζώο) **1.** μεγαλύσωμο σαρκοφάγο θηλαστικό. που ανήκει στην οικογένεια των αιλουροειδών και χαρακτηρίζεται από το ζοηρό καστανοκίτρινο χρώμα του και τις κάθετες προς τον άξονα τού σώματος μαύρες ραβδώσεις τού δέρματός του, καθώς και για τη δύναμη και ευκινησία του **2.** (μτφ.) (α) για ευκίνητο, δυναμικό και ορμητικό πρόσωπο (β) για τη δύναμη και την ορμητικότητα (κάποιου): (για παίκτη ομάδας) *ένας ~ στην επίθεση τής ομάδας* || *«βάλτε έναν ~ στη μηχανή»* (ενν. τού αυτοκινήτου· διαφήμιση για καύσιμα). Επίσης **τίγρις** {τίγρεως} κ. **τίγρης** (ο). — (υποκ.) **τιγράκι** (το).
[ΕΤΥΜ. < αρχ. *τίγρις*, περσ. δάνειο, αλλά δεν έχει προσδιοριστεί η ακριβής προέλευση. Η σύνδεση με αβεστ. *tiγri-* «βέλος», αρχ. περσ. *tigra-* «οξύς, αιχμηρός» ίσως οφείλεται σε παρετυμολογία, παρά το σχόλιο τού Στράβωνος για τον ομώνυμο ποταμό (*Τίγρις ἄμικτον φυλάσσων τὸ ῥεύμα διὰ τὴν ὀξύτητα, ἅφ' οὗ καὶ τοῦνομα Μήδων τίγριν καλούντων τὸ τόξευμα*). Μέσω τού λατ. *tigris* η λ. πέρασε και σε άλλες ευρωπ. γλώσσες, λ.χ. αγγλ. *tiger*, γαλλ. *tigre*, γερμ. *Tiger*].

αύξουσα ένταση:	ζώο, θηλαστικό, αιλουροειδές, τίγρη	→
αύξουσα έκταση:	τίγρη, αιλουροειδές, θηλαστικό, ζώο	←
φθίνουσα ένταση:	τίγρη, αιλουροειδές, θηλαστικό, ζώο	→
φθίνουσα έκταση:	ζώο, θηλαστικό, αιλουροειδές, τίγρη	←

Λεξικοί ορισμοί

Κρίνετε τους ορισμούς:

1. «Γραμματική» είναι το σύνολο των κανόνων της σωστής γραφής.
2. «Καρδιακός» είναι αυτός που αναφέρεται στην καρδιά.
3. Ο άνθρωπος είναι άπτερο δίποδο.
4. «Άνθρωπος» είναι έμβιο ον που έχει την ικανότητα λόγου και ομιλίας.
5. «Πτηνό» είναι ένα ζώο που πετάει.
6. «Πτηνό» είναι ομοιόθερμο σπονδυλωτό ζώο με φτερούγες.
7. «Επιστήμη» είναι η δραστηριότητα των επιστημόνων.
8. «Σιωπή» είναι η κατάσταση κατά την οποία παραμένει κανείς σιωπηλός.
9. «Χρόνος» είναι αυτό που μετράνε τα ρολόγια.

10. «Χρόνος» είναι η διαδοχή συμβάντων.
11. «Συμφωνία» σημαίνει συναίνεση.
12. «Συμφωνία» σημαίνει έλλειψη διαφωνίας.
13. «Καραφλός» είναι αυτός που δεν έχει μαλλιά.
14. «Σκοτάδι» είναι η έλλειψη φωτός.
15. Η «αρχιτεκτονική» είναι παγωμένη μουσική. (Γκαίτε)
16. «Δημοκρατία» είναι είδος κυβέρνησης από τον λαό.
17. Η «τυραννία» είναι ένα καταστροφικό πολίτευμα.
18. «Πολιτισμός» είναι η δημιουργία αποχέτευσης.
19. «strike» σημαίνει απεργώ / χτυπώ.
20. Αυτό είναι «καρέκλα», εκείνο δεν είναι.
21. «Ηθοποιοί» είναι ο Ντε Νίρο, ο Αλ Πατσίνο, η Μέριλιν Μονρόε ...
22. «Πλανήτες» είναι ο Δίας, η Γη, ο Άρης, ...
23. «Λογοτεχνικό έργο» είναι ένα ποίημα ή θεατρικό έργο ή μυθιστόρημα ...
24. «Βουλευτικός» σημαίνει «ηθελημένος».
25. «Βλέπω» σημαίνει «αντιλαμβάνομαι με τα μάτια».
26. «Ορθόδοξος» σημαίνει «αυτός που έχει σωστή πίστη».
27. «Εγκεφαλική δραστηριότητα» έχει ένα υποκείμενο του οποίου το ηλεκτροεγκεφαλογράφημα δείχνει επάρματα.
28. «Πάγος» σημαίνει «παγωμένο νερό».
29. «Κόρη» σημαίνει «θηλυκό παιδί».
30. «Φτωχός» είναι εκείνος που έχει ετήσιο εισόδημα κάτω από 6.500 €.
31. «Θερμότητα» είναι η ενέργεια που προκύπτει από την τυχαία κίνηση των μορίων μιας ουσίας.
32. $F=M \cdot A$ ($2^{\text{ος}}$ νόμος της κίνησης του Νεύτωνα)
33. «Έκτρωση» είναι η απάνθρωπη δολοφονία αγέννητων εμβρύων.
34. «Έκτρωση» είναι η ασφαλής και καθιερωμένη χειρουργική διαδικασία με την οποία μια γυναίκα απαλλάσσεται από μια αθέλητη εγκυμοσύνη.

Η «γεωμετρική μέθοδος»

ΟΡΙΣΜΟΙ

1. Με τον όρο *αυταίτιο* εννοώ αυτό που η ουσία του ενέχει την ύπαρξη, ήτοι αυτό που η φύση του δεν μπορεί να συλληφθεί παρά ως υπάρχουσα.

2. Πεπερασμένο στο γένος του λέγεται ένα πράγμα που μπορεί να οριοθετηθεί από ένα άλλο της ίδιας φύσης. Π.χ., ένα σώμα λέγεται πεπερασμένο επειδή συλλαμβάνουμε πάντοτε ένα άλλο μεγαλύτερο. Παρομοίως, μια σκέψη οριοθετείται από μια άλλη σκέψη. Μα ένα σώμα δεν οριοθετείται από μια σκέψη ούτε μια σκέψη από ένα σώμα.

3. Με τον όρο *υπόσταση* εννοώ αυτό που είναι στον εαυτό του και συλλαμβάνεται μέσω του εαυτού του: δηλαδή αυτό που το εννόημά του δεν χρειάζεται το εννόημα ενός άλλου πράγματος από το οποίο να πρέπει να σχηματιστεί.

4. Με τον όρο *κατηγορήμα* εννοώ αυτό που αντιλαμβάνεται ο νους στην υπόσταση σαν συνιστών την ουσία της.

5. Με τον όρο *τρόπος* εννοώ τους επηρεασμούς της υπόστασης, ήτοι αυτό που είναι σε ένα άλλο και συλλαμβάνεται επίσης μέσω αυτού.

6. Με τον όρο *Θεός* εννοώ το απολύτως άπειρο ον,

τουτέστιν μια υπόσταση συγκείμενη από άπειρα κατηγορήματα καθένα εκ των οποίων εκφράζει μια άπειρη και αιώνια ουσία.

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ

Λέω απολύτως άπειρο, και όχι άπειρο στο γένος του· σε αυτό πράγματι που είναι άπειρο μονάχα στο γένος του, μπορούμε να αρνηθούμε άπειρα κατηγορήματα· ενώ στην ουσία αυτού που είναι απολύτως άπειρο ανήκει ό,τι εκφράζει την ουσία και δεν ενέχει καμιά άρνηση.

7. Ελεύθερο λέγεται το πράγμα που υπάρχει από μόνη την αναγκαιότητα της φύσης του και καθορίζεται να ενεργεί από μόνο τον εαυτό του. Ενώ αναγκαίο, ή μάλλον αναγκασμένο, αυτό που καθορίζεται να υπάρχει και να πράττει με συγκεκριμένο και καθορισμένο τρόπο από ένα άλλο.

8. Με τον όρο *αιωνιότητα* εννοώ την ίδια την ύπαρξη καθόσον συλλαμβάνουμε πως έπεται αναγκαία από μόνο τον ορισμό του αιώνιου πράγματος.

Σπινόζα, *Ηθική*, μτφρ. Ευ. Βανταράκης.